

om Dræning. Ja, det er endda ikke det værste, for ved en Dræningsledning kan man dog angive, hvad den har kostet, og vi have maaske ogsaa nogen Erfaring for, hvor længe en Lødning kan holde i al Almindelighed, men hvordan vil den højtærede Finansminister saa komme om ved Spørgsmaalet om den Gødningskraft, som er tilført Jorden i Tidernes Løb. Den Gødning, der er tilført Heden mellem København og Roskilde fra Gorm den Gamles Tid eller lidt senere maaske, ligger i Virkeligheden latent derude den Dag i Dag. Sagen er nemlig den, at paa de Steder, hvor Jorden er i god gammel Kultur, der har Mennesket og Naturen arbejdet paa en saadan Maade Haand i Haand i Tidens Løb, at det praktisk talt er ganske umuligt at tænke paa at skille Menneskets og Naturens Arbejde ud fra hinanden paa de Steder. Men det tillægger jeg ikke saa forfærdelig stor Betydning, og dersom vi nu kunde gaa ud fra, at vi i et rent Landbrugsland — lad os et Øjeblik tale om Landbruget alene — stod med nogenlunde ensartede Forhold paa ellers ens Jord, hvor Forholdene vare nogenlunde ens med Hensyn til Mergling over hele Linien, og hvor der var nogenlunde samme Gødningskraft — det er der nu ikke, det ved jeg fuldt vel, men lad os nu tænke os det et Øjeblik — saa er det praktisk i Stedet for at give sig til at rode tilbage til Gorm den Gamles Tid at sige som saa: Dersom disse Jordværdier have faaet samme eller omtrent samme forholdsvise Forbedring fra Gorm den Gamles Tid til vore Dage, saa kommer det ingen Rolle til at spille med Hensyn til Beskatningen, saa bliver bare Spørgsmaalet, at om vi ville vurdere disse Ejendommers Jordværdi til 100, naar vi teoretisk set kunde tage Forbedringen fra, saa kunde vi muligvis komme til en Vurdering af Jordværdi af 125, naar Forbedringen var i, men dersom disse Forbedringer holde sig nogenlunde fælles hele Landet over, bliver det blot et Spørgsmaal om Skattens Højde, vi komme ind paa. Altsaa, den Del af Forbedringerne, som er fælles eller i væsentlig Grad fælles hele Landet over, vil jeg raade til lige straks at se bort fra, ellers tror jeg, vi komme ud i Ting, som teoretisk kunne se pænt ud, men praktisk ville blive ganske ugen-nemførlige.

Derimod er der andre Ting, som der efter den strenge Jordbeskatningsteori skulde ses bort fra, men som jeg paa det indstændigste vil anmode om ikke at se bort fra. Lad os tage et praktisk Eks-

empel. Der findes oppe i Nordjylland en Gaard med forholdsvis lidt Hartkorn, nogle ganske faa Tønder, jeg husker i Øjeblikket ikke hvor mange. Den er vist vurderet til henad 1 Mill. Kr. Den er dannet paa Grundlag af en udtørret Sø — jeg kan godt nævne Navnet, det er Gaardbogaard med Gaardbosø, jeg tænker paa. Jeg vilde anse det for rigtigt, at Gaardbosø blev beskattet. Nu er det ikke Ejeren, Jørgen Larsen, jeg specielt vil til Livs, det er blot et Eksempel, jeg tager mellem mange. Jeg vilde anse det for fuldstændig urigtigt at lade være at beskatte Gaardbosøs 600 Tdr. Land af Landets bedste Jord, bare fordi den laa under Vand paa Gorm den Gamles Tid. Men der er mere at mærke ved Gaardbosø. Da vedkommende Ejer af Gaardbogaard ledede Vandet bort fra Gaardbosø og derved skabte 600 Tdr. fortrinlig Jord til Dyrkning, da ledede han ogsaa Vandet bort fra de Gaarde, der laa omkring ved Søen paa højere Jord. Han sugede Vandet fra dem, og disse Ejendomme bleve for tørre og sank i Værdi. Det er et Forhold, som vil kunne genfindes adskillige Gange, at det, der bliver en Forbedring for den enes Ejendom, meget hyppig kan virke til Skade for den andens, lige saavel som det kan ske, som Finansministeren nævnedes, at en Forbedring paa min Ejendom kan hæve Værdien paa min Nabos Ejendom. Der bliver et meget stort Antal af den Slags specielle Ting at tage Hensyn til, og her skal man være uhyre varsom for at kunne ramme det rette.

Saa er der ogsaa Spørgsmaalet om Bygningerne. Det er egentlig der, Tampen har brændt under Agitationen. Man har villet have Bygningerne bort fra Ejendoms-skyldvurderingen. Den højtærede Finansminister brugte der nogle Udtryk, at man kunde ikke . . . jeg har ikke noteret det og hørte det neppe, men Meningen var den, at man kunde ikke gaa den Vej at vurdere Ejendommen til Ejendomsskyld og derefter vurdere Bygningerne og trække dem fra. Nej, det er vanskeligt at gaa den Vej, men tror den højtærede Finansminister egentlig, det er lettere at vurdere Bygningerne for sig og Jorden for sig? Jeg indrømmer, at i Masser af Tilfælde over store Strækninger kan Jorden bedømmes saa nogenlunde, medens det bliver en uhyre vanskelig Sag at vurdere Bygningerne. Sagen er den, at Jordens Værdi og Bygningernes Værdi ere indbyrdes afhængige af hinanden, og selv om Jorden har en selvstændig Værdi, er